

Wie is waardig de boekrol te openen?

Preek over Openbaring 5:9

Te lezen: Openbaring 5
Utrecht-Noord, 13 oktober 1984

In Amerika loopt de verkiezingskoorts weer hoog op. Reagan en Mondale zijn begonnen aan de laatste ronde van hun gevecht om het presidentschap. De hele wereld kijkt gespannen toe. Het gaat immers om de vraag wie de komende vier jaar de machtigste man ter wereld zal zijn? Wie de touwtjes in handen heeft? Politieke commentatoren zijn het er over eens: De toekomst van onze wereld ligt voor een belangrijk deel in handen van de man die in het Witte Huis zetelt. Hoe wordt er dan over onze toekomst beslist? In een gevecht!

Reagan en Mondale hebben in de verkiezingsstrijd hun eerste televisiedebat gehouden. In onze krant stond de dag daarop een aardige cartoon: Een boksring met in de twee hoeken een televisietoestel.

Hoe wordt over onze toekomst beslist?

In een gevecht tussen twee mannen. Zij hebben ieder hun helpers en sponsors. Grote figuren uit de wereld van de industrie, het geld, het leger. Het is een adembenemende strijd.

Er wordt gestreden met woorden: Opgepepte stoere taal. Verdachtmakingen aan het adres van de ander. Hele en halve beloftes. En met glamour. Wie het meest televisiegeniek is, scoort ogenblikkelijk punten.

Alles wordt in de strijd geworpen. Nauwelijks had Mondale Geraldine Ferraro aangewezen als kandidate voor het vice-presidentschap, of politieke tegenstanders brachten belastingschandalen over haar en haar man in omloop. Ze hadden het bewijsmateriaal ongetwijfeld al klaar liggen in een bureaula, om het op het juiste moment in de strijd te kunnen werpen.

Zo wordt beslist over onze toekomst!

Stel eens - dat is een heel spannende gedachte - dat er op het beslissende hoogtepunt van de Amerikaanse verkiezingsstrijd zou gebeuren wat er in Openbaring 5 gebeurt! Dat is niet zo'n vreemde gedachte, want het gaat in beide om de toekomst van de wereld.

In het visioen van Openbaring 5 slaan we een blik in de hemel. Er wordt voor onze ogen een tipje opgetild van de sluier die ligt over de geschiedenis van de wereld. God zit op de troon, van waar Hij de geschiedenis van de mensheid bestuurt. In zijn rechterhand houdt Hij een boekrol. Een boek dat met zeven zegels is verzegeld. Dat boek is het boek der geschiedenis. Daarin staat geschreven wat op aarde is gebeurd, vandaag gebeurt en in de toekomst zal gebeuren. Dat boek wordt aangeboden. Er gaat door de hemel en door de aarde een uitnodiging om dat boek - het boek der geschiedenis - uit de handen van God aan te nemen en zijn zegels te

verbreken.

Dat is een uitnodiging om de geschiedenis der wereld in handen te nemen en de knopen van de toekomst te ontwarren of door te hakken!

Stel dat er op het beslissende moment in de Amerikaanse verkiezingen zou gebeuren wat er in Openbaring 5 gebeurt!

Terwijl de beide kandidaten en hun verkiezingsleiders druk in de weer bezig zijn met stoere taal over hun eigen programma, met beschuldigen en verdacht maken van de tegenstander, met het op tournee schudden van ontelbare handjes, met het lachen van cheese-glimlachjes in de t.v.-camera, met het bestuderen van de laatste opiniepeilingen om de campagne bij te kunnen stellen als iets bij het grote publiek verkeerd is gevallen,

zou er ineens een engel van God verschijnen en met luide stem roepen: 'Wie is waardig de boekrol te openen en haar zegels te verbreken?'

En dan zou het doodstil worden. Het zou stil worden achter de microfoons op de verkiezingspodiums. De leuzen schreeuwende aanhangers der kandidaten zouden verstommen. Het snorren van de t.v.-camera's zou stoppen.

'Wie is waardig de boekrol te openen en haar zegels te verbreken?'

Wie is waardig de toekomst in handen te nemen en de knopen der geschiedenis te ontwarren?

Wie is waardig.... ?

Ik weet niet wat u zou doen in die stilte die dan zou vallen. Ik denk, dat ik zoiets zou verzuchten als: 'God dank!'

God dank: als het om de toekomst gaat, draait het om zoiets als waardigheid.

God dank! De toekomst ligt tenslotte niet in de handen van de grootste schreeuwer. Of van de man of vrouw met de grootste glamour. Of van de kandidaat met de meest invloedrijke vrienden in de wereld van het geld.

God dank! We zijn voor morgen en overmorgen en voor de uiteindelijke toekomst, niet overgeleverd aan de technische bekwaamheid van een econoom die in kille cijfertjes uitrekent hoe er bezuinigd moet worden en hoe de concurrentiepositie van het Nederlandse bedrijfsleven kan worden verbeterd.

God dank. Wij zijn om toekomst te hebben niet aangewezen op sterke mannen die een nucleair machtsevenwicht tussen Oost en West weten te handhaven.

Als het om de toekomst gaat, draait het om zoiets als 'waardigheid'.

Dat is ongelofelijk bevrijdend. Als je denkt aan alle onwaardigheid die er is in de sfeer van de grote en de kleine politiek. Denkt u aan de RSV-affaire!

Het is geweldig bevrijdend om in de bijbel te ontdekken dat de toekomst bepaald wordt door zoiets als 'waardigheid'. Maar tegelijk is het ontzettend spannend. Je moet maar durven! Als de dag van morgen een dubbeltje op zijn kant lijkt, moet je het maar durven wagen met waardigheid, en niet je toekomst nemen tot macht of geld of intimidatie of manipulatie!

Wat is waardigheid?

Als ik hier zou staan te preken, niet met een groen colbertje aan dat past bij mijn groene broek, maar in een spijkerbroek en een groezelige slobbertrui, zou dat bij velen protest oproepen. Sommigen zouden, denk ik, zeggen dat ik er onwaardig bij loop. Zo ga je niet gekleed als je in de kerk het evangelie staat te verkondigen! Dat is niet waardig!

Als in Openbaring 5 de roep weerklinkt om iemand die waardig is - 'Wie is waardig de boekrol te openen en haar zegels te verbreken?' - gaat het niet om de waardigheid van het nette pak, zelfs niet om de waardigheid van een onberispelijk gedrag, óók niet om de waardigheid van een ernstig dominees gezicht.

Wie is waardig de toekomst in handen te nemen en de knopen van de geschiedenis te ontwarren of door te hakken?

In het visioen van Openbaring 5 is er tenslotte één die waardig is het boek der geschiedenis uit Gods hand aan te nemen en het te openen. Johannes beschrijft hem als 'een lam dat staat als geslacht'. Dat is Jezus Christus als het offerlam, dat zich op Goede Vrijdag liet slachten. De Kruiseling van Golgotha, de om de zonden van alle mensen stervende Jezus, is waardig om de toekomst in handen te nemen.

Wat is dan zijn waardigheid?

Wanneer in Openbaring 5 het Lam de boekrol uit de hand van God heeft aangenomen, wordt Hem een lied toegezongen: 'Gij zijt waardig de boekrol te nemen en haar zegels te openen; want Gij zijt geslacht en Gij hebt hen voor God gekocht met uw bloed'.

Daar zit de waardigheid in: 'u bent geslacht' en: 'u hebt hen gekocht met uw bloed'.

Waarom is Jezus Christus waardig de geschiedenis van mensen in zijn hand te nemen? Omdat Hij voor die mensen heeft willen sterven!

Dat is niet de waardigheid van een net pak. Zelfs niet de waardigheid van een moreel onbesproken gedrag, dat je alle politici zou toewensen.

Het gaat in Openbaring 5 vooral over de 'grote geschiedenis', de geschiedenis van de wereld, van de volkeren.

Er bestaat ook zoiets als een 'kleine geschiedenis': de geschiedenis van je gezin, van je huwelijk, van je eigen persoonlijk leven. Ook voor die kleine geschiedenis van uw persoonlijk leven geldt: Er is maar Eén die waardig is om uw toekomst in handen te nemen en de knopen van uw levensgeschiedenis uit elkaar te halen of door te hakken, dat is Jezus Christus.

Een mens kan heel wat knopen in de draad van zijn levensgeschiedenis hebben. Je toekomst kan een ontzettend bedreigende zaak zijn, een dubbeltje op zijn kant.

Je kunt geweldig in de knoop zitten met je verleden. Gebrek aan aandacht en liefde in uw kinderjaren. Een vreselijke ervaring met mensen die u tot op de dag van vandaag achtervolgt. Een verkeerde beslissing eens genomen. Een daad waar u alleen met gevoel van schuld en wroeging aan kunt denken.

Met dat soort knopen in je levensgeschiedenis kun je naar een psycholoog of psychiater gaan. Je kunt een goede treffen. Met zijn vakkennis en technieken kan hij u misschien een eindje verder helpen.

Maar vakkennis en technieken lossen niet de eigenlijke problemen van je leven op. Uw levensgeschiedenis met al zijn problemen, en uw toekomst, zijn alleen veilig in de handen van Hem die als enige waardig is om die in zijn hand te nemen. Die ene is Jezus Christus.

Hij is de Enige die daartoe waardig is. Hij is niet de wetenschappelijk geschoolde en vaktechnisch bekwame specialist die u op zijn spreekuur ontvangt en u daarna een rekening stuurt. Hij is de Enige die uw bevrijding uit de knopen van het leven zelf betaalt. Om de woorden van die lofzang uit Openbaring 5 aan te halen: 'Gij hebt hen gekocht met uw bloed'.

Wanneer u bij Christus komt met de angsten, beschadigingen, en brokken van uw geschiedenis komt u niet bij een vreemde wie u alles eerst moet uitleggen. Er is niets in uw leven, of Jezus heeft het zich in zijn eigen leven niet eigen gemaakt. Er is geen angst in uw levensgeschiedenis of Jezus heeft die zelf gekend. Geen teleurstelling in mensen of Jezus heeft deze zelf te incasseren gehad. Jezus heeft in zijn leven ook uw leven ten einde toe doorleefd. Hij heeft zich één met u gemaakt in alle ups en downs van uw leven. Hij heeft tenslotte zelfs willen sterven aan de brokken, de mislukkingen, de schuld en de zonde van uw leven.

Jezus is de Enige die waardig is uw levensgeschiedenis met al zijn knopen in zijn hand te nemen; waardig om de knopen te ontwarren of door te hakken en u zo vrij te maken voor de toekomst. Hij is de Enige die daartoe waardig is. Hij heeft uw knopen voor zijn eigen rekening genomen. De pijn van het ontwarren en doorhakken van die knopen heeft hij aan het kruis zelf gevoeld. Hij heeft uw vrijheid en toekomst betaald met de prijs van zijn eigen leven.

Waardigheid heeft te maken met overeenstemming. Waardig is iets dat past bij de situatie. Op je trouwdag trek je kleren aan die passen bij de feestelijkheid en plechtigheid van die dag. Dat is waardige kleding.

Wanneer Jezus de geschiedenis van de wereld in handen neemt om haar knopen te ontwarren, moet zijn eigen levensgeschiedenis passen bij wat Hij gaat doen. En dat doet het. Hij is waardig om dat te doen. Want Hij heeft in zijn leven en kruisdood de hele geschiedenis van mens en wereld voor zijn eigen rekening genomen. Als het Lam met de littekens van Golgotha noch zichtbaar het boek der geschiedenis uit Gods hand aanneemt, neemt Hij niet iets vreemds of nieuws ter hand. Alles wat in dat boek geschreven staat, heeft Hij op Golgotha zelf al doorleefd, tot het bittere einde toe. Dat is de waardigheid van Christus om de wereldgeschiedenis in zijn hand te nemen: Er is niets gebeurd of zal nog gebeuren, wat in zijn eigen leven niet al is gebeurd.

De gemeente van Jezus Christus zal alleen iets betekenen in de oplossingen van de problemen van de grote geschiedenis van de wereld, als ze durft te staan in de waardigheid van Jezus Christus. Dat betekent dat ze zelf in de problemen moet durven staan en zelf de rekening betalen.

Je kunt als christen heel vrijblijvend meediscussiëren over het onrecht in Zuid-Afrika en Zuid-Amerika en over de waanzin van de bewapeningswedloop. Ik denk dat dat bijbels gezien onwaardig is. Want het kost je niets van jezelf. Je kunt ook heel

gemakkelijk meelopen in een protestdemonstratie tegen discriminatie van buitenlanders. Een button kost niets; je krijgt ze gratis aangeboden. Ik denk dat dit bijbels gezien onwaardig is.

In politiek en maatschappelijk heel spannende situaties mag je als christen een stukje toekomst van de wereld in handen nemen, als je staat in de waardigheid van Jezus Christus. Als je deel hebt aan de manier waarop Jezus de geschiedenis van mensen in zijn handen nam. Als je zelf deel hebt aan het leven van mensen die slachtoffer dreigen te worden van de spanningen. Het kost je jezelf. Je betaalt zelf de prijs.

Ik denk aan christenen die in de 2^e wereldoorlog Joden onderdak verschaften. Je kunt denken aan christenen in landen waar een totalitair regime heerst, die omwille van Jezus Christus het onrecht aan de kaak stellen en daarvoor naar concentratiekampen worden gezonden of gevangen gezet.

Je kunt, vlak bij huis, denken aan een groep gelovigen die het in een sfeer van toenemende discriminatie van buitenlanders durven opnemen voor die mensen, hun huis open stellen.

Dat is niet imponerend. Maar het is de waardigheid waarmee je de toekomst bepaald.

Amen.